

YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ENGELLİLER DANIŞMA VE KOORDİNASYON YÖNETMELİĞİ⁽¹⁾

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (Değişik:RG-14/2/2014-28913)

(1) Bu Yönetmeliğin amacı; yükseköğrenim gören engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarını kolaylaştırabilmek için gerekli akademik ortamın hazırlanmasını ve eğitim-öğretim süreçlerine tam katılımlarını sağlamak amacıyla gerekli tedbirleri almak ve düzenlemeler yapmak üzere, Yükseköğretim Kurulu Engelli Öğrenciler Komisyonu, Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimi, ÖSYM Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimi ile yükseköğretim kurumları bünyesinde oluşturulacak engelli öğrenci birimlerinin çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (Değişik:RG-14/2/2014-28913)

(1) Bu Yönetmelik, Yükseköğretim Kurulu Engelli Öğrenciler Komisyonu, Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimi ile ÖSYM Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimi ve yükseköğretim kurumları bünyesinde oluşturulacak engelli öğrenci birimlerinin görev ve faaliyet alanlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-14/2/2014-28913)

(1) Bu Yönetmelik, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanununun 15 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- (Değişik:RG-14/2/2014-28913) Komisyon: Yükseköğretim Kurulu Engelli Öğrenciler Komisyonunu,
 - ÖSYM: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
 - (Değişik:RG-14/2/2014-28913) Engelli öğrenci: Doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğrenim öğrencisini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

(Değişik bölüm başlığı:RG-14/2/2014-28913)

Engelli Öğrenciler ile İlgili Komisyon ve Birimler

Yükseköğretim kurulu engelli öğrenciler komisyonu

MADDE 5 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/2/2014-28913)

(1) Yükseköğretim Kurulu bünyesinde yükseköğrenim aşamasına gelen veya yükseköğrenim gören engelli öğrencilerin ihtiyaçlarını belirlemek, belirlenen ihtiyaçlara göre yapılması gereken idari düzenlemeleri planlamak ve gerekli alt yapı standartlarını oluşturarak ilgili yükseköğretim kurumları arasında koordinasyonu sağlamak üzere Yükseköğretim Kurulu Engelli Öğrenciler Komisyonu oluşturulur. Komisyon, Yükseköğretim Yürütme Kurulu üyelerinden birinin başkanlığında üçü engellilik alanında bilgi sahibi, tercihen ilgili alanlardaki akademisyenlerden ve en az yüksek lisans düzeyinde eğitim görmekte olan engelli bir öğrenci temsilcisinden olmak üzere en az beş kişiden oluşur. Komisyon üyeleri Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından üç yıl için görevlendirilir. Süresi biten üyelerin yeniden görevlendirilmeleri mümkündür.

Komisyonun görevleri

MADDE 6 – (Değişik:RG-14/2/2014-28913)

- (1) Komisyonun görevleri şunlardır:
- Engelli öğrencilerin öğrenim hayatlarını desteklemek, öğrenim ve eğitim süreçlerine tam katılımlarını sağlamak amacı ile sorunlarını belirlemek, çözüme yönelik gerekli planlamaları yapmak, politikalar ve stratejiler üretmek ve bunları Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına sunmak.
 - Engelli öğrencilerin, yükseköğrenimde karşılaşılabilecekleri ulaşılabilirlik ve erişilebilirlik sorunlarına çözüm üretmek.
 - Engelli öğrencilere uygun eğitim araç-gereçleri, ders materyalleri, ders geçme ve sınav koşullarının hazırlanmasına yönelik standartları oluşturmak.
 - Engelli öğrencilerin yatay ve dikey geçiş ile ders denkliklerinin ölçütlerini düzenlemek üzere önerilerini ilgili kurullara sunmak.
 - Üniversitelerde kurulacak engelli öğrenci birimlerinin işleyiş koşullarını ve ilkelerini belirlemek.
 - Üniversite yerleşkelerinin engellilere göre düzenlenmesine ilişkin yapılanmaları takip etmek veya ettirmek.
 - Engellilerle ilgili derslerin veya konuların yükseköğretim kurumlarının lisans programlarına alınması yönünde çalışmalar yapmak ve ilgili kurullara sunmak.

Engelli öğrenciler danışma ve koordinasyon birimi

MADDE 7 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/2/2014-28913)

(1) Yükseköğretim Kurulu bünyesinde; Komisyona destek hizmetleri vermek, raporluluk yapmak, engelli üniversite öğrencilerine destekleyici ve iyi kaynaklarla donatılmış bir akademik ortam sağlamak için yükseköğretim kurumları engelli öğrenci birimleri ile koordinasyon halinde çalışmak üzere kadrolu Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimi kurulur. Bu birimde görev alacak görevlilerden birinin engellilik alanlarıyla ilgili en az lisans mezunu olmasına özen gösterilir.

Engelli öğrenciler danışma ve koordinasyon biriminin görevleri

MADDE 8 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/2/2014-28913)

- (1) Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Biriminin görevleri şunlardır:
- Komisyonla iletilecek öğrenci başvurularını düzenlemek.
 - Yapılacak işlemlere esas olmak üzere komisyona raporluluk yapmak.
 - Komisyon toplantı tutanak ve evraklarını düzenlemek.
 - Üniversitelerde kayıtlı engelli öğrencilerle ilgili istatistikî verileri tutmak.
 - Ders materyallerinin hazırlanmasında, engellilere uygun eğitim, araştırma ve barındırma ortamlarının düzenlenmesinde üniversiteler arası koordinasyonu sağlamak.
 - Üniversitelerden gelen raporları ve Yükseköğretim Kurulu ile ÖSYM bünyesinde yapılan çalışmalarını her öğretim yılı sonunda rapor haline getirmek.
 - Yükseköğretim Kurulu internet sitesinde engellilerin erişilebilirliklerine uygun bir bölüm hazırlamak ve bilgileri sürekli güncellemek.

ÖSYM engelli öğrenciler danışma ve koordinasyon birimi

MADDE 9 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/2/2014-28913)

(1) ÖSYM bünyesinde Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Birimi oluşturulur. Birimin çalışma usul ve esasları ÖSYM Başkanlığınca belirlenir. Birimde engellilik alanında bilgi sahibi ve deneyimli, tercihen ilgili alanlardan mezun en az bir uzman bulunur. Gerektiğinde bu birimde engellilikle ilgili öğretim elemanları, uzman ve öğretmenler danışman olarak görevlendirilebilir.

ÖSYM engelli öğrenciler danışma ve koordinasyon biriminin görevleri

MADDE 10 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/2/2014-28913)

- (1) ÖSYM Engelli Öğrenciler Danışma ve Koordinasyon Biriminin görevleri şunlardır:
- Yükseköğretim programlarında öğrenim görmek isteyen engelli öğrencilere öğrenim görmek istedikleri program hakkında danışmanlık yapmak.

- b) Üniversitelerin engelli öğrenciler için açılmış olan entegre yükseköğretim programları listesini, yükseköğretim kurumları ile işbirliği yapmak suretiyle oluşturarak sınav kılavuzuna konulması için gerekli açıklamaları hazırlamak.
- c) Adayın ÖSYM'ye göndermesi gereken engel türü ve rapor bilgileri ile sınav sırasında ne tür desteğe gereksinimi olduğuna dair dilekçe ve benzeri bilgilere ilişkin sınav kılavuzuna konacak açıklamaları hazırlamak.
- ç) Uzmanlar tarafından incelenen sağlık raporları ve talep formlarının kabul veya ret şeklindeki sonuçlarını sınav öncesi engelli adaya bildirmek.
- d) Sınav ortamlarının engel durumuna göre seçilmesi veya düzenlenmesi konusunda gerekli çalışmaları yapmak.
- e) Merkezi sınavlarla yerleştirilen engelli adayların istatistikî verilerini oluşturmak ve kamuoyunun bilgisine sunmak.
- f) Bireylerin engel durumları esas alınarak sınavlarda görev alan okuyucuların seçimi hakkında çalışmalar yapmak.

Yükseköğretim kurumları engelli öğrenci birimleri

MADDE 11 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/2/2014-28913)

(1) Yükseköğretim kurumları tarafından eğitim öğretim işlerinden sorumlu bir rektör yardımcısı başkanlığında ve sorumluluğunda, engelliler alanında uzmanlaşmış veya özel eğitim alanına yakın alanda uzmanlaşmış koordinatör öğretim elemanları veya yardımcıları ile ilgili daire başkanlıkları, fakülte, yüksekokullar ve enstitülerin görevlendireceği yönetici veya akademik kişilerden seçilmiş temsilcilerden oluşan, engelli öğrencilerin idari, fiziksel, barınma ihtiyaçları ile sosyal ve akademik alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanması için yapılması gerekenleri belirleyip, yapılacak çalışmaları planlamak, uygulamak, geliştirmek ve yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek üzere, doğrudan rektörlüğe bağlı engelli öğrenci birimleri oluşturulur. Yükseköğretim kurumları bu birimlerin amaçlarını gerçekleştirebilmeleri için gerekli olan kaynağı bütçelerinden tahsis ederler. Birimlerin çalışma usul ve esasları yükseköğretim kurumlarınca belirlenir.

(2) Yükseköğretim kurumları engelli öğrenci birimleri her yıl hazırlayacakları faaliyet ve değerlendirme sonuçlarını içeren raporu Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirirler.

Yükseköğretim kurumları engelli öğrenci birimlerinin görevleri

MADDE 12 – (Başlığı ile birlikte değişik:RG-14/2/2014-28913)

(1) Yükseköğretim kurumları engelli öğrenci birimlerinin görevleri şunlardır:

a) Yükseköğretim programlarına kaydı yapılan engelli öğrencilerin öğrenimlerini sürdürdükleri sırada eğitim, öğretim, burs, idari, fiziksel, barınma, sosyal ve benzeri alanlarla ilgili ihtiyaçlarını tespit etmek ve bu ihtiyaçların karşılanabilmesi için alınması gereken önlemleri belirlemek ve ortadan kaldırmak üzere çözüm önerileri sunmak, gerekli düzenlemeleri üniversitede bulunan diğer birimler veya daire başkanlıkları ile eşgüdüm içerisinde yapmak.

b) Engelli üniversite öğrencilerinin akademik, fiziksel ve sosyal yaşamlarını engellemeyecek biçimde öğretim programlarını düzenlemek için engelli öğrencinin devam ettiği eğitim ortamının uygunlaştırılması, engellilere yönelik araç gereç temini, özel ders materyallerinin hazırlanması, engellilere uygun eğitim, araştırma ve barındırma ortamlarının düzenlenmesi konularında çalışmalar yapmak.

c) Yükseköğrenim düzeyindeki öğrenci ve öğretim elemanlarına yönelik yayın faaliyetlerinde bulunmak, öğretim elemanlarına engellilik ile bunun getirdiği sınırlılıkları ve yapılması gereken düzenlemeleri anlatan ve bilgi veren doküman hazırlamak, bilinç düzeyini arttırmak, ilgililere danışmanlık hizmeti vermek, gerektiği durumlarda hizmet içi eğitim sağlamak.

ç) Engellilik alanında bilinç ve duyarlılık düzeyini arttırmak için program ve projeler geliştirmek, seminer, konferans ve benzeri faaliyetler düzenlemek.

d) Birimin çalışma programını hazırlamak, yürütmek, faaliyetler için gerekli bütçe ihtiyaçlarını belirlemek ve yıllık faaliyet raporunu hazırlayıp bağlı bulunduğu rektör yardımcısına sunmak.

e) Yükseköğretim kurumları engelli öğrenci birimlerinin görev ve faaliyet alanına giren konularda konunun taraflarına yönelik yayın, doküman ve bilgilerin yer aldığı, üniversitelerde okuyan engelli öğrencilerin sorunlarını ve isteklerini dile getirmelerine olanak sağlayan, ilgili birimle iletişimine de imkân veren bir internet sitesi oluşturmak.

f) Alınan kararların ve belirlenen stratejilerin uygulanmasını denetlemek.

g) Maddi güçlüğü bulunan engelli öğrencilerin yardımcı araç gereçlerinin ücretsiz temini yönünde çalışmalarda bulunmak.

ğ) Bütün öğrencilerin adil ve doğru bir şekilde ölçme ve değerlendirmeye tabi tutulması, fırsat eşitliğini sağlamak ve eğitim sürecini engelli öğrenciler için de anlamlı hale getirmek için; engelli öğrencinin sınavlarla ilgili süre, mekân, materyal, refakatçi okuyucu sağlamak ve engelin doğasından kaynaklanan farklılıklara göre alınacak gerekli tedbirleri almak, düzenlemeleri yapmak.

h) İstihdam olanakları ve mesleklere ilişkin bilgilendirme yapan bilgilendirici kitaplar hazırlanması konusunda çalışmalar yapılmasını ve bunların engelli öğrencilere ulaştırılmasını sağlayacak tedbirler almak.

ı) Yükseköğretim programlarını kazanan engelli öğrencileri kayıt sırasında tespit etmek.

i) Üniversite yerleşkesinin ve yerleşkede bulunan yapılar ile açık alanların engelli öğrenciler için ulaşılabilir olmasını sağlamak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 13 – (1) 20/6/2006 tarihli ve 26204 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Yükseköğretim Kurulu Başkanı yürütür.

(1) Bu yönetmeliğin adı “Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği” iken 14/2/2014 tarihli ve 28913 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Yükseköğretim Kurumları Özürlüler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile metne işlendiği biçimde değiştirilmiştir.

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin	
Tarihi	Sayısı
14/8/2010	27672
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin	
Tarihi	Sayısı
3/1/2013	28517
14/2/2014	28913